सम्यग्वाति तादृशसञ्चारोपेतमिमं वायुं यः पुमान् विद्यात् सोऽयं आयुरादिफलचतुष्टयं प्राप्नुयात् अयमर्थः। वायुर्हि किञ्चिद्वस्तुषु सञ्चरति सञ्चरंस्तेषु किञ्चिदुपयोगं करोति। तत्प्रयोजनं तद्वस्तुतमुपयोगञ्च यो विदित्वाध्यायति, सोऽयं सर्व्वमायुः प्राप्नोति। अत एवापमृत्योरभावात् आयुषः पुरा न म्रियते प्रजापशुसम्पत्तिश्च तस्य भवतीत्येवं ब्रह्मवादिनो वायुध्यानमहिमानं परस्परं कथयन्ति॥

तदेवं ब्रह्मवादिवाक्यं विद्वान् सप्राणत्वेनोपन्यस्येदानीं श्रुतिः स्वयं विधत्ते। "यो वा इमं वेद [१]। यतोऽयं पवते। यदभिपवते। यदभिसम्पवते। सर्व्वमायुरेति। न पुरायुषः प्रमीयते। पशुमान् भवति। विन्दते प्रजाम्" इति। ब्रह्मवादिवाक्यवद् विधिवाक्यं व्याख्येयम्॥

ध्यानविदा ध्यातव्यं निरूपयति। "अद्भ्यः पवते। अपोऽभिपवते। अपोऽभिसम्पवते" इति। अद्भ्यः निमित्तभूताभ्यो वाति जलव्यवहारनिर्व्वाहो वायुसञ्चारस्य प्रयोजनमित्यर्थः। तथा आपोऽभिलक्ष्य सञ्चरति, वायुसञ्चारविषयभूतं वस्तु जलमित्यर्थः। तथा आपोऽभिप्रपद्य सम्यक् पवते। यत्र निम्नदेशे गन्तव्यं तत्र तदा गमयति। यत्र शोषणीयं तदा शोषयति। यदा वृष्टिरपेक्षिता तदा वर्षयति। सोऽयं वायुसञ्चारस्योपयोगः जलव्यवहारनिर्व्वाहः, प्रयोजनं जलमेव सञ्चारस्य विषयः, निम्नदेशादिप्रेरणमुपयोगः, इत्येतत्त्रयं वायौ ध्यातव्यम्॥